

Emlékeztető
A VGT2 Társadalmasítása érdekében

**„Jelentős Vízgazdálkodási Problémák (JVP) és szerepük a
Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv felülvizsgálata során” fórumon elhangzottakról**

Időpont: 2015. július 29. 10.00 óra
Helyszín: Magyar Földtani és Geofizikai Intézet Díszterme
(Budapest XIV., Stefánia út 14.)

PROGRAM:

10:00 – 10:10	Köszöntő Tóth György István (Országos Vízügyi Főigazgatóság)
10:10 - 10:30	A JVP elkészítésében módszertani változások és a feltárt jelentős vízgazdálkodási problémák összefoglalása Tahy Ágnes (Országos Vízügyi Főigazgatóság)
10:30 - 10:50	A JVP-re érkezett vélemények és válaszok Rákosi Judit (ÖKO Zrt)
10.50 - 11:20	Szünet
11:20 -	Fórum - vélemények, kérdések és válaszok.

A programban meghirdetett előadások után volt lehetőség észrevételek, hozzászólások kérdések elmondásához. A Fórumnak ezt a részét dr. Major Veronika, a VTK Innosystem Kft. részéről vezette le.

Kerpely Klára WWF Magyarország: Hogy lesz a VGT2 kihirdetve, illetve elfogadva?

Rákosi Judit, ÖKO ZRT: AZ ex-ante vizsgálat szerint olyan szabályozásokat kell javasolni, melyeket 2016 nyarán be kell vezetni. A VGT tervezők az ex-ante feltételeken túl tettek még javaslatokat, melyet nem lehet jövő nyáron bevetni. A VGT szabályozásának zöme 3 éven belül bevezetésre kerül.

Tahy Ágnes, OVF: A 2. VGT is kormányhatározattal lesz elfogadva. Nem lesz rövidített változat, de lesznek útmutatók. A szabályozási javaslatokra elméletileg a VGT kihirdetésével együtt jogszabály módosítás is lesz!

Tóth György, MFGI: AZ Intézményrendszer állapotával kapcsolatos a kérdés, annak állapota már felmerült! Látom, hogy ez már szerepel az anyagokban. A DPSIR rendszerbe hogyan illeszkedik az intézmény rendszer? A D-ágazati és politikai érdekek, P- átszervezés, S- azt látjuk, I-hajzában kell dogni, R-mit lehet csinálni? Törvény, vagy rendelet kell a kormányhatározat kevés.

Tahy Ágnes, OVF: Egyetértünk azzal, hogy sürgős az átalakítás, ha gazdasági szabályozás elfogadásra kerül, akkor már lesz forrás.

Balázsházi László: A dián láttuk, hogy a diffúz terhelések között jelölik meg a szénhidrogén bányákat, kutakat. megítélésem szerint ez inkább pontszerű.

Tahy Ágnes, OVF: Az EU kiadott egy útmutatót és a szennyezési csóvákat a diffúzhoz és a pontszerűhöz is sorolja. A Bányatelkek nagy területet fednek le sok kúttal és a tevékenység 3 időtartamban került értékelésre.

- 2000 előtt nem volt tiltva a vizek visszatáplálása felszíni vizekbe,
- 2000-től tilos a bányavizek visszasajtolása, kizárólag a kitermelt rétegbe, de nem vonták vissza a helytelen visszasajtolási engedélyeket,
- a jövő: a rétegrepesztés miatt az a nemzetközi tapasztalat, hogy ezt már tényleg diffúznak kell tekinteni. Ez egy jövőbeli kockázat.

Balázsházi László: Ez érthető. Nem hatékonyabb-e egy fellépés, ha pontszerűnek minősítjük? A pontszerűekkel szemben hatékonyabb a fellépés és a hatósági intézkedés.

Tahy Ágnes, OVF: A beavatkozást a kutaknál kell megtenni!

Csizmazia Pál, Projektvezető: A Duna és a Tisza között van a Homokhátság. A vízgazdálkodása megoldatlan, sajnos nem kaptunk állam támogatást. Ha nem oldódik meg a probléma, akkor ez a terület lakhatatlanná válik. Mosonyi professzor is ezt a véleményt osztja. Másik forrás egy Dunával kapcsolatos anyag. 50 m³/sec vízmennyiség kell a 300 mm vízmennyiség biztosításához.

Az országban sok tűzvíz szivattyúház van. Tehát van szivattyú kapacitás, amit lehetne használni a mezőgazdásában?

A MOL-nál sok fúrési adat van. El kell érni, hogy ezek is publikusak legyenek.

Javasolják a kormányzat fele egy Vízügyi Minisztérium felállítását.

A vízgazdálkodás helyett a VÍZKORMÁNYZÁSRÓL kellene beszélni!

Tóth György, MFGI: A 219-es kormányrendelet foglalkozik a bányászati tevékenységhez kapcsolódó víz-visszatartás és víz likvidálás kérdésével. A leendő bányászati tevékenységekhez kapcsolódó koncessziós tevékenységeket úgy készítjük elő, hogy meg lehessen határozni a problémás területeket. Az összes fúrás jelentős adata is megtalálható lesz.

Balázsházi László: Az ex ante feltételek közé bekerült a monitorin fejlesztés. Ez mit jelent?

Tahy Ágnes, OVF:

DUNA- Tisza Csatorna kérdése: Jelenleg is folyik a homokhátság projekt, melyben a Duna-Tisza csatorna fejlesztése nem szerepel. Ezt személy szerint sem támogatom: Vízihiányos területen a takarékos megoldásokat kellene előtérbe helyezni.

Tűzvíz szivattyúházzal kapcsolatban: Jó lenne a csapadék vizet is bevonni a tűzvíz ellátásba.

Vízügyi Minisztérium: A Kvassay Jenő terv foglalkozik ilyen kérdésekkel.

Vízkezelés: Jelenleg is úgy történik, hogy az OVF koordinálja a VIZIGEK-et.

A VGT1 hibája, hogy a meghatározott intézkedéseket nem hajtották végre.

Az EX-ante feltétel: amíg azt nem teljesítjük, addig nem indul el a kifizetés.

Tóth György István, OVF:

Monitoring: Mennyiségi –minőségi, felszíni és felszínalatti monitoring van. Az EU a felszíni és a minőségi monitoringot kifogásolta. Próbáljuk kielégíteni az EU-s elvárásokat. Az Unió a szürke víztestek számát is kifogásolta. Itt gruppingsal manipulálunk. Most az Ex-ante feltétel után rendelkezésre álló kerettel próbálunk ex-ante feltételt teljesíteni,

Duna-Tisza csatorna: az országban több 10 ezer illegális kút van. A falugazdászokat és a gazdákat kötelezni kellene a víz visszatartásra. Ezt össze kellene kapcsolni a az illegális vizskivételek kérdéseivel is. 4.8 milliárdos keret van főleg minőségi monitorinkra.

Mészáros Csaba, BME: Tagja a Duna részvízgyűjtő tanácsnak. A VGT-vel az a baj, hogy csak azt vizsgálja, hogy az emberi beavatkozásnak milyen káros hatása lehet, pl a Tisza-tó erre ellenpélda. Egy nemzeti érték.

Az éghajlatváltozás miatti vízhiány aggasztó. Az igények kiszolgálásához víz visszatartás kell. 80-ban készült egy OMF B tanulmány, mely 2050-ben jelentős 2-6 millió m³ tározási tér kialakítását javasolta.

Duna probléma: azért mélyül, mivel nincs görgetett hordalék. Ez részben igaz. Gond a kotrás is. Adonyon és Fajszon is kellene vízlépcső. Paks2 nem tud vízlépcső nélkül működni. Beszélni kellene a vízlépcsőkről is a víz visszatartás és a mellékág a rehabilitáció miatt is..

Péteri László, Reális Zöldek. Kérdése van: A VGT1-hez kérdéseket tettek fel és nem kaptak választ. A Duna vízgyűjtőn, a felső szakaszon ismert a helyzet a tervezők számára. A tervezők ismerik a felvizen lévő vízlépcsőket?

A környezetvédők az átjárhatóságot proponálják! Kevese tudunk az ilyen fejlesztésekről.

Hiányoljuk, hogy két dokumentum mg nincs lefordítva a víz-keretirányelvből (árvíz és hajózás).

Érdekesség, hogy az Európa folyója címet a Rajna nyerte, ahol rengeteg a vízlépcső. Az iterált vízgyűjtő-gazdálkodási terv készült a Szávára.. Ezt kellene tanulmányozni. Az árvízvédelmi tervezés teljesen kimaradt.

Rákosi Judit, ÖKO Zrt.: A VKI egy nagyon megengedő terv, viszont megköveteli bizonyos esetekben, hogy vizsgálni kell, hogy van-e más megoldás. Ha az eredmény az, hogy nincs jobb megoldás, akkor engedélyt kaphat a beruházás.

A VGT nem az integrált vízgazdálkodási terv, a VGT a minőségre koncentrál, de szükség van majd egy integrált vízgazdálkodási tervre is. De a VGT túlmutat az integrált vízgazdálkodási terven, hisz hathat más ágazatokra. Az Ákk-nál nem csak a társadalom bevonást hangoljuk össze, hanem a tervezést is.

Tahy Ágnes, OVF: Sajnos a VGT s az ÁKK ütemezése nem összehangolt. Az árvizes intézkedések szeptemberre készülnek el és akkor egy újabb társadalmi egyeztetés keretében lehet bemutatni a két terv összehangolását.

Víz visszatartás: először a telkeken kellene a csapadékot visszatartani, majd ezután a kis vízfolyások felső részén lévő tározókat, ezután lehet szó nagyobb folyókon tározókat építeni. Itt már hallépcső is kell! Nincs tiltva a tározó építés.

Hordalék: Igaz, hogy ez probléma. Nemzetközi projektet szeretnénk indítani a hordalékról. A Tiszán pedig a feliszapolódás a probléma.

Dráva: a felső rész hatásait figyelembe vesszük. Minden jelentős külföldi hatás ismert. probléma, hogy csak hatással tudunk számolni, de ráhatásunk nincs a terhelésekre.

Hallépcső: ez egy hatásmérséklő intézkedés. Magyarországon sok hallépcső van. Erre volt finanszírozás és ki is használták.

Csizmazia Pál, projektvezető: A csongrádi vízlépcső engedélyezési dokumentációja azt mutatja, hogy ez a mű egy óriási vízgyűjtő. Ördög József úr munkája és engedéllyel rendelkezik.

Paks 2. Fajsz és Adony nélkül nem megy. Sőt, vissza kellene építeni Nagymarost is.

A Mérges zöldek mindennek ellenállnak. Ez ellen kellene hadakozni.

Kerpely Klára, WWF: A beruházások megvalósíthatóak a 4.7 segítségével. Már megjelent a KEHOP nagyprojekt listája is. A terv és a KEHOP hogyan van harmonizálva?

Maghatározták-e a víztestekre a ökológia vízigényeket?

Az Ökológia is egy tudomány ág., tehát figyelembe kell venni a tudományos adatokat, ezzel szembe lehet állítani a társadalmi igényeket.

Adatforrás: Az MTA kutatóintézeteitől származó adatok hitelesek?

Rákosi Judit: Nagy gond, hogy a VGT 2021-ig tart és csak azt lehet megvalósítani, amire forrás van,. Ez erős determináció. Megoldás:

az 1. prioritás: Árvizes kiírásban feltétel az, hogy minden projektnek VGT intézkedést kell tartalmazni

2. prioritás csak derogációs

Vidékfejlesztési programnál is teszünk javaslatokat

TOP-nál is próbálkozunk.

A települési csapadékvíz gazdálkodás önkormányzati feladat és fontos

Tahy Ágnes, OVF:

Az adatokat hitelesnek tekintjük.

Ökológia vízigény meghatározásra került minden víztestre. A szakma bizonytalan annak megítélésében, hogy mit tekintünk jó állapotnak? A Nemzeti Parkokat is bevonjuk. Nagy a bizonytalanság. Minden esetben a vízkészletet megosztjuk a társadalom és az ökoszisztéma között:

Kerpely Klára, WWF: Jól értem , hogy nem áll rendelkezés re olyan biztos módszer, amely alapján az Ökológiai vízigény megállapítható? Lesz-e olyan javaslat, mely kutatás-fejlesztési programot indít a módszer kidolgozására?

Tahy Ágnes, OVF: Igen indul ilyen kutatás. Az EU útmutató szerint mintegy 70-301 %-ban lehet megosztani.

Kerpely Klára, WWF: A KEHOP nagyprojektek esetében vizsgáltak-e 4,7 szerinti elemzést?

Tahy Ágnes, OVF: KEHOP esteében a pályázónak kell elvégezni a 4.7 szerinti elemzést.

Budapest, 2015. július 22.

dr. Major Veronika

Kérdés	Válasz
<p>Kerpely Klára WWF Magyarország: Hogy lesz a VGT2 kihirdetve, illetve elfogadva?</p>	<p>Rákosi Judit, ÖKO ZRT: AZ ex-ante vizsgálat szerint olyan szabályozásokat kell javasolni, melyeket 2016 nyarán be kell vezetni. A VGT tervezők az ex-ante feltételeken túl tettek még javaslatokat, melyet nem lehet jövő nyáron bevetni. A VGT szabályozásának zöme 3 éven belül bevezetésre kerül.</p> <p>Tahy Ágnes, OVF: A 2. VGT is kormányhatározattal lesz elfogadva. Nem lesz rövidített változat, de lesznek útmutatók. A szabályozási javaslatokra elméletileg a VGT kihirdetésével együtt jogszabály módosítás is lesz!</p>
<p>Balázsházi Iászló: A dián láttuk, hogy a diffúz terhelések között jelölik meg a szénhidrogén bányákat, kutakat. megítélésem szerint ez inkább pontszerű.</p>	<p>Tahy Ágnes, OVF: Az EU kiadott egy útmutató és a szennyezési csóvákat a diffúzhoz és a pontszerűhöz is sorolja. A Bányatelkek nagy területet fednek le sok kúttal és a tevékenység 3 időtartamban került értékelésre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2000 előtt nem volt tiltva a vizek visszatáplálása felszíni vizekbe, • 2000-től tilos a bányavizek visszasajtolása, kizárólag a kitermelt rétegbe, de nem vonták vissza a helytelen visszasajtolási engedélyeket, • a jövő: a rétegrepesztés miatt az a nemzetközi tapasztalat, hogy ezt már tényleg diffúznak kell tekinteni. Ez egy jövőbeli kockázat.
<p>Csizmazia Pál, Projektvezető:</p> <p>A MOL-nál sok fúrési adat van. El kell érni, hogy ezek is publikusak legyenek.</p>	<p>Tóth György, MFGI: A 219-es kormányrendelet foglalkozik a bányászati tevékenységhez kapcsolódó víz-visszatartás és víz likvidálás kérdésével. A leendő bányászati tevékenységekhez kapcsolódó koncessziós tevékenységeket úgy készítjük elő, hogy meg lehessen határozni a problémás területeket. Az összes fúrás jelentős adata is megtalálható lesz.</p>
<p>Csizmazia Pál, Projektvezető: Duna és a Tisza között van a Homokhátság. A vízgazdálkodása megoldatlan, sajnos A nem kaptunk állam támogatást. Ha nem oldódik meg a probléma,akkor ez a</p>	<p>Tahy Ágnes, OVF:</p> <p><i>DUNA- Tisza Csatorna kérdése:</i> Jelenleg is folyik a homokhátság projekt, melyben a Duna-Tisza csatorna fejlesztése nem szerepel. Ezt személy szerint sem támogatom: Víziányos területen a</p>

terület lakhatatlanná válik. Mosonyi professzor is ezt a véleményt osztja. Másik forrás egy Dunával kapcsolatos anyag. 50 m ³ /sec vízmennyiség kell a 300 mm vízmennyiség biztosításához.	takarékos megoldásokat kellene előtérbe helyezni
Csizmazia Pál, Projektvezető: Az országban sok tűzivíz szivattyúház van. Tehát van szivattyú kapacitás, amit lehetne használni a mezőgazdaságban?	Tahy Ágnes, OVF: <i>Tűzivíz szivattyúházzal kapcsolatban:</i> Jó lenne a csapadék vizet is bevonni a tűzivíz ellátásba.
Csizmazia Pál, Projektvezető: Javasolják a kormányzat fele egy Vízügyi Minisztérium felállítását.	Tahy Ágnes, OVF: <i>Vízügyi Minisztérium:</i> A Kvassay Jenő terv foglalkozik ilyen kérdésekkel
Balázsházi László: Az ex ante feltételek közé bekerült a monitorin fejlesztés. Ez mit jelent?	Tóth György István, OVF: <i>Monitoring:</i> Mennyiségi –minőségi, felszíni és felszínalatti monitoring van. Az EU a felszíni és a minőségi monitoringot kifogásolta. Próbáljuk kielégíteni az EU-s elvárásokat. Az Unió a szürke víztestek számát is kifogásolta. Itt gruppingsolással manipulálunk. Most az Ex-ante feltétel után rendelkezésre álló kerettel próbálunk ex-ante feltételt teljesíteni,
Mészáros Csaba, BME: Tagja a Duna részvízgyűjtő tanácsnak. A VGT-vel az a baj, hogy csak azt vizsgálja, hogy az emberi beavatkozásnak milyen káros hatása lehet, Pl a Tisza-tó erre ellenpélda. Egy nemzeti érték.	Rákosi Judit, ÖKO Zrt.: A VKI egy nagyon megengedő terv, viszont megköveteli bizonyos estekben, hogy vizsgálni kell, hogy van-e más megoldás. Ha az eredmény az, hogy nincs jobb megoldás, akkor engedélyt kaphat a beruházás.
Mészáros Csaba, BME: <i>Duna probléma:</i> azért mélyül, mivel nincs görgetett hordalék. Ez részben igaz. Gond a kotrás is. Adonyon és Fajszon is kellene vízvízlépcső. Paks2 nem tud vízlépcső nélkül működni. Beszélni kellene a vízlépcsőkről is a vízviszatartás és a mellékág a rehabilitáció miatt is..	Tahy Ágnes, OVF: Hordalék: Igaz, hogy ez probléma. Nemzetközi projektet szeretnénk indítani a hordalékról. A Tiszán pedig a feliszapolódás a probléma.
Mészáros Csaba, BME: Az éghajlatváltozás miatti vízhiány aggasztó. Az igények kiszolgálásához vízviszatartás kell. 80-ban készült egy OMFB tanulmány, mely 2050-ben jelentős 2-6 millió m ³ tározási tér kialakítását javasolta.	Tahy Ágnes, Vízviszatartás: először a telkeken kellene a csapadékot viszatartani, majd ezután a kis vízfolyások felső részén lévő tározókat, ezután lehet szó nagyobb folyókon tározókat építeni. Itt már hallépcső is kell! Nincs tiltva a tározó építés.
Péteri László, Reális Zöldek.	Rákosi Judit: A VGT nem az integrált

<p>Érdekes, hogy az Európa folyója címet a Rajna nyerte, ahol rengeteg a vízlépcső. Az iterált vízgyűjtő-gazdálkodási terv készült a Szávára.. Ezt kellene tanulmányozni. Az árvízvédelmi tervezés teljesen kimaradt.</p>	<p>vízgazdálkodási terv, a VGT a minőségre koncentrált, de szükség van majd egy integrált vízgazdálkodási tervre is. De a VGT túlmutat az integrált vízgazdálkodási terven, hisz hathat más ágazatokra. Az Ákk-nál nem csak a társadalom bevonást hangoljuk össze, hanem a tervezést is.</p>
<p>Péteri László, Reális Zöldek. A Dráva vízgyűjtőn, a felső szakaszon ismert a helyzet a tervezők számára. A tervezők ismerik a felvizen lévő vízlépcsőket? (árvíz és hajózás).</p>	<p>Tahy Ágnes, OVF: Dráva: a felső rész hatásait figyelembe vesszük. Minden jelentős külföldi hatás ismert. probléma, hogy csak hatással tudunk számolni, de ráhatásunk nincs a terhelésekre.</p>
<p>Péteri László, Reális Zöldek. A környezetvédők az átjárhatóságot proponálják! Kevese tudunk az ilyen fejlesztésekről.</p>	<p>Tahy Ágnes, OVF: Hallépcső: ez egy hatásmérséklő intézkedés. Magyarországon sok hallépcső van. Erre volt finanszírozás és ki a használták.</p>
<p>Kerpely Klára, WWF: A beruházások megvalósíthatóak a 4.7 segítségével. Már megjelent a KEHOP nagyprojekt listája is. A terv és a KEHOP hogyan van harmonizálva? ?</p>	<p>Rákosi Judit: Nagy gond, hogy a VGT 2021-ig tart és csak azt lehet megvalósítani, amire forrás van., Ez erős determináció. Megoldás: az 1. prioritás: Árvizes kiírásban feltétel az, hogy minden projektnek VGT intézkedést kell tartalmazni 2. prioritás csak derogációs Vidékfejlesztési programnál is teszünk javaslatokat TOP-nál is próbálkozunk. A települési csapadékvíz gazdálkodás önkormányzati feladat és fontos</p>
<p>Kerpely Klára, WWF: Adatforrás: Az MTA kutatóintézeteitől származó adatok hitelesek?</p>	<p>Tahy Ágnes, OVF: Az adatokat hitelesnek tekintjük.</p>
<p>Kerpely Klára, WWF: Maghatározták-e a víztestekre a ökológia vízigényeket? Az Ökológia is egy tudomány ág., tehát figyelembe kell venni a tudományos adatokat, ezzel szembe lehet állítani a társadalmi igényeket.</p>	<p>Tahy Ágnes, OVF: Ökológia vízigény meghatározásra került minden víztestre. A szakma bizonytalan annak megítélésében, hogy mit tekintünk jó állapotnak? A Nemzeti Parkokat is bevonjuk. Nagy a bizonytalanság. Minden esetben a vízkészletet megosztjuk a társadalom és az ökoszisztéma között:</p>

<p>Kerpely Klára, WWF: Jól értem , hogy nem áll rendelkezés re olyan biztos módszer, amely alapján az Ökológiai vízigény megállapítható? Lesz-e olyan javaslat, mely kutatás-fejlesztési programot indít a módszer kidolgozására?</p>	<p>Tahy Ágnes, OVF: Igen indul ilyen kutatás. Az EU útmutató szerin mintegy 70-301 %-ban lehet megosztani.</p>
<p>Kerpely Klára, WWF: A KEHOP nagyprojektek esetében vizsgáltak-e 4,7 szerinti elemzést?</p>	<p>Tahy Ágnes, OVF: KEHOP esteében a pályázónak kell elvégezni a 4.7 szerinti elemzést.</p>